

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Hirdetések arszabály szerint.

Kivándorlás és földuzsora.

Irta: Dr. Farkas Pál.

A kivándorlás és visszavándorlás teljesen helyes képét a mai statisztikai adatokkal megállapítani nem lehet, és ezért feltétlenül módot kell találni arra, hogy ezek az adatok hitelesen felvétessenek. Eppen úgy szükséges volna, hogy valaki a kanadai telepeken megállapítsa, hogy a telepek az ország mely részéből mentek ki és milyen indokok folytán mondtak le végképp a hazatérés gondolatáról. A nevek: Eszterháza, Kaposvár, különben dunántúli eredetre mutatnak.

A közfelfogás mostanáig mindig módokat keresett, hogy a kivándorlást megakadályozza. Pedig ez egy oly természetű gazdasági folyamat, hogy a beavatkozás majdnem lehetetlen. Sokkal fontosabb és hasznosabb volna, ha az egyik oldalon bizonyos pozitív intézkedésekkel változtatnánk azon gazdasági előfeltételeken, amelyek most a kivándorláshoz vezetnek, másrészt az amerikai magyarok között szabályoznák és irányítanák a visszavándorlást és mindazt, ami azzal karöltve jár, első sorban a fölvételt. Mindkét irányban ma alig történik valami. Láttuk, hogy a hazaküldött pénz első sorban tehermentesítésre fordítják, mert a mai kisbirtok a mai művelési módok mellett nem hozza és nem hozhatja azt a jövedelmet, amelyből élni és még adósságot is törleszteni lehessen. Ha nagyobb szabású kölcsönökre nem is gondolok, alig hinném, hogy a föld hozadékfokozására ne lehetne igen radikális javításokat tenni.

Viszont Amerikában ma minden visszavándorlási iroda vagy szervezet hiányzik. Hiányzik azért, mert kimélni akarjuk az Egyesült Államok érzékenységét. De ez nem lehet szempont. Amit az angol irodák megtesznek Kanada számára, azt nekünk is meg kell tenni. Annál is inkább, mert csakis ilyen módon lehetne a kivándorlók sokféle kiuzsorázásának bizonyos gátat vetni.

De a kiuzsorázás az egész vonalon folyik, kezdve a pillanattól, hogy a kivándorolni szándékozó uzorakölcsönt vesz fel házára, vagy éppen eladja, egészen addig, amikor újabb, hallatlan uzorakamatokkal ismét visszaveszi, esetleg új területet szerez. Min-

den területen, ahol amerikai kivándorlás van, a földárak lehetetlenül felszöktek. Bereg megyében például a földek értéke 1900 óta 100—400 százalékkal emelkedtek. A beregszászi főszoigabiró szerint ugyanezen idő alatt a földek értéke 100 százalékkal emelkedett. A szolymai főszoigabiró jelenti, hogy 1900 óta a földek holdaoként 400—500 koronával emelkedtek. Verhovinai földekről van szó. A mezőkászonyi főszoigabiró 110 százalékos, a vereckei főszoigabiró 50 százaléktól 300 százalékgig terjedő emelkedésről tud. Hasonló adatokat mutat be Nagyiküllő-, Moson- és Krassó-Szörénymegyéből. Így van a Bácskában is, a Dunántul nagy részében.

Ennek a földuzsorának oka az egyik oldalon az általánosan virágzó magánparcellázás, másrészt az emberek erős konzervatív hajlama, amely nem akar másutt földet vásárolni, mint régi tartózkodó helyükön és minden árt megad. A földet azonban éppen olyan kevésbé szabad és éppen olyan kevésbé szabad uzoraiügyletek tárgyává tenni, mint bármi más és ezért megfontolandónak látszik, hogy egyrészt a parcellázási üzletek szabályozás és ellenőrzés alá kerüljenek, másrészt a világos földuzsora az uzoratorvény határozmányai alá kerüljön.

Katholikus népszövetség.

Ne muljon el egyetlen vasárnap se anélkül, hogy a katolikus Népszövetség érdekében ne szitanánk a lelkek tüzet.

Az elmúlt vasárnap Magyarország több községében volt katolikus népszövetségi ülés. A csátaljai népszövetség üléséről tudósítónk a következőket írja:

Vasárnap tartották Csátalján a kath. népszövetségi gyűlést. A tágas iskola terme megtelt hallgatókkal, hol a plébános, Milla Antal, Gresel Bódog tanítókkal fejtegették a szövetség célját, jótéteményeit és előnyeit.

A lakosság körében nagyobb mozgalom indult meg a kath. Magyarország restaurálása érdekében. Száznál többen már tavaly jelentkeztek tagoknak s most remélhetőleg jelentékenyen szaporodni fog számuk.

Szakszervezkedés.

A munkásmozgalmak eredménye mindig a helyes szervezkedéstől függ. Bármily magasatos és nagy eszme szolgálatában áll a nagy többség, a győzelmet csak akkor tudja kivívni, ha szervezve van.

A huszadik század legsúlyosabb és következményeiben a legmesszebb menő, problémája, a szociális kérdés megoldása. Tudósok,

írók, művészek és költők állanak a nagy eszme szolgálatában s az emberiség élő nagy gondolkodóit egytől-egyig a szociális kérdés foglalkoztatja.

A szociális mozgalom elsődlegesen munkás mozgalom és mint ilyen a munkásság gazdasági és intellektuális egyenjogúsítására törekszik. Hogy azonban biztos reményünk legyen arra nézve, hogy ez a világgraszoló és égető kérdés helyes megoldást nyerjen, szükséges megállapítanunk azon szerveket, amelyekben nyugodva folytassa harcát (nem osztályharcát!) a munkásság.

A munkásmozgalom fejlődésének hü képét nyújtja Anglia. S azt hiszem nem csalódom akkor, midőn azt mondom, hogy ma már minden öntudatos osztálytudat befolyástól ment szocialis mozgalomnak, illetve politikának az angol eszmény után kell haladnia. Az angol munkásmozgalom alapját pedig a szakszervezet képezi. A helyes szakszervezkedés tehát az, mely egyesíti a munkásságot s képzett vezetők segítségével megvédi a felesleges s a nemzeti vagyonosodásnak rákfenéjét képező sztrájkoktól, s ehelyett nekik, a kapitalista termelési rend keretein belül, emberhez illő megélhetést, műveltséget és jólétet biztosít.

Ha végig olvassuk a Webb házaspár kiváló munkáját: Die Geschichte des britischen Tradenunionismus (Industrial Democracy), elvonul előttünk a szervezkedés, a koalíciók keletkezése és fejlődése egész napjainkig, a nemzeti elismerés koráig, a virágzás legmagasabb fokáig, midőn ez a munkásság és munkáltatók közötti békés egyetértést ápolja és a munkásosztály körében a kulturát terjeszti. Az ilyen szakszervezetek kötik meg a munkáltatókkal a kollektív munkabérszerződéseket, a gazdasági konjunkturához képest megbízóik javára a lehető legelőnyösebben. Az ilyen szakszervezetek vezetőinek — kiket tetteikben a munka iránti tisztelet, s a munkásosztály iránti végtelen szeretet vezet — bátran feltárják a termelő szerződő felek üzleti könyveiket s megmondják, hogy ennyit adhatok s többet nem.

Az ily irányú mozgalom eredménye az, hogy az angol munkás — hiteles kimutatások szerint — ha napjában csak 6 órát dolgozik, többet végez mint a 12 óráig dolgozó orosz, vagy tíz órát dolgozó francia munkás.

Az ilyen szakszervezet képes arra, hogy a tagokat úgy vezesse, gazdálkodásukat úgy irányítsa, hogy egy angol munkásnak emeletes háza és kertje legyen, mint a milyennekről Geöce Sarolta, ez a kiváló magyar szociálpolitikus ír.

Igen! Az öntudatos magyar szociálpolitikának is ezt az angol eszményt kell szem előtt tartania. Az első teendő a szakszervezetek kiépítése.

De felmerül itten a kérdés, hogy miféle eszme képezze az alapját a szakszervezeteknek. Meggyőződésem szerint az csupán a történeti nemzeti eszme és vallás erkölcsi alap lehet, amelyen felépített munkásszervezetek lesznek képesek megszilárdítani alapját a Nagymagyarországnak. Annak a Nagymagyarországnak, melynek alapja a nemzeti érzés, támasza a keresztény vallás s polgári szívet lelekkel magyarok.

Azért tehát kötelessége minden munkásbarátnak, kitjetteiben az önzetlenség vezet, felvilágosítani a munkásságot, hogy hagyja ott a nemzetköziség utopisztikus eszméit, — melyet épen a napokban a józan angol munkások óriási többséggel elvetettek — s álljon a keresztény szociálizmus trikorlorja alá, mely mozgalom a megjelölt alapelveken építi szervezeteit, s mely szervezetek ugyanis előbb utóbb egyesíteni fogják Szent István országának minden öntudatos munkását. Hangoztassuk tehát mindenhol és mindenkor, hogy lépünk be tömegesen a keresztény szociális szervezetekbe.

Országgyűlés. Az ülés megnyitása után Wekerle miniszterelnök emlékezik meg a portugália királygyilkosságról, azon hitének adva kifejezést, hogy e gyilkosság a magyar parlamentben is részvétet keltett. Ennek jegyzőkönyvébe való igtatását kéri. Ugron Gábor bakafántoskodása és Apponyi Albert gróf felszólamlása után a Ház elfogadja a miniszterelnök indítványát.

A házaszályrevízió. A képviselőház holnapután, csütörtökön kezdi meg a házaszálymódosításról szóló javaslat tárgyalását. Az indítvány megbeszélésére tervbe vett pártközi bizottságot ma hívja össze gróf Andrassy Gyula belügyminiszter.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 22. A „Bácska Athletikai Klub” bálja a Pest-szálló összes termeiben.

Február 23. Böleskey Lajos felolvasása a katolikus legényegylet dísztermében, délután négy órakor.

Február 23. A szabadkai keresztényszociálista összmunkásság társasvárosára a katolikus legényegylet dísztermében.

Február 26. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és keresztesek együletének bálja a Pest-szálló összes termeiben.

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet dísztermében.

Március 2. A szabadkai műpártolók körének felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegylet dísztermében. Utána táncvigalom.

Március 3. Alarcos bál a Pest-szálló összes termeiben.

Március 8. A katolikus népszövetség ismertetése a két katolikus körben délután.

Országos vásárok: Szabadkán február hó 23—25-ig.

Meghívó.

A keresztény szociálista kömtűvesek meghívtnak, hogy csütörtökön este 6 órakor teljes számban jelenjenek meg az egyesületben, mert a központból leérkezik dr. Antoni Béla.

Uj joggyakornok. A szegedi kir. ítélő tábla elnöke Szeremlei János ügyvédjelölt, hódmezővásárhelyi lakost a vezetése alatt álló királyi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Uj pénzekre van szükség. Erdekes és figyelemreméltó átirat érkezett ma a városhoz. Debrecen szab. kir. város törvényhatóságától. Debrecen arra kéri a várost, hogy pártolja a pénzügyminiszterhez intézett ama fölíratát, amelyben új ércpénzek veretését kéri. Ugyanis az 1 filléres helyett 5 filléresre volna szükség a forgalomban, a 20 filléres helyett pedig 50 filléres pénzekre, amelyek a napi forgalomban sokkal célszerűbben használhatnák a közönség.

Az országos jubileumi zárandoklatban, mely 1908. évi március hó 16-án indul Budapestről a világhírű lourdesi kegyhelyre, a bácskaiak is résztvesznek. Eddig Zentáról heten jelentkeztek.

Beszeda. A szerb jótékony nőegylet, s a szerb dalegyesület szombat esti hangversenye és táncvigalma kitünően sikerült. Az egész vármegye előkelő, jómodu szerbjei Szabadkára özönlöttek. A Pest-szálló nagytermei zsufolásig megteltek. Nagyon szépen sikerült a hangverseny. Különösen Joczity művészi zongorajátéka keltett nagy tetszést. A sikernek bizonyítéka az a hír, melyszerint állítólag az 1500 koronát is meghaladja a jótékonycélu éstály tiszta jövedelme.

A kórháziügyi bizottság holnap szerdán délután négy órakor ülést tart. A többi tárgyak között ezen döntenek a fehérnemű- és tejszállításra megtartott árlejtés eredménye fölött is.

Tanítóválasztás. Folyó évi február hó 22-én délután négy órakor, a központi községi elemi népiskola nagytermében tanítóválasztó iskolaszéki ülés lesz, melyen öt külterületi tanítót választanak meg.

Kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök Papp Sándor okleveles gazdász, ipolysági lakost a zombori magyar királyi pénzügyigazgatóság ideiglenes minőségű kataszteri irattartó kezelő irodatisztjé nevezte ki.

Hosszu lesz a tél. Meteor írja lapunknak: A beállott újabb hideg havat is hoz, melynek mennyiségére azonban azon körülmény, hogy 15-én a Hold a földtávolban volt, csökkentőleg, de ismét az, hogy szintén 15-én Jupiternek van együttállása a Holddal, támogatólag hatott, sőt szeles időt is hoz, így a csapadék mennyisége ez alkalommal bizonytalan. A 15-iki csomópont még hidegebb jellegű. A 16-iki csomópontot követőleg változó, míg a 24-iki, de különösen a 28-iki csomópont hatásköre enyhébb időt ígér, csapadékos, vagy szeles, esetleg viharos jelleggel. Februárius havának még hátralévő csomópontjai közül legerősebb hatásuk a 15. és 28-ikak, az első még hideg, az utóbbi enyhébb csapadékos jelleggel. Március hava felette változatos időjárás hoz számunkra, mely sem a gazdáknak, sem reánk nem lesz kellemes és előnyös. Első napjaiban március hava csapadékos időt ígér, melyet a harmadiki csomópont hideg, majd a 6-iki enyhébb jellege tesz változatosá. Allandóbb időköz csupán a 9-iki csomópont után következik, amelynek azonban a 13-iki kölcsönöz hidegebb jellegű, amely alkalommal Jupiterrel együttállásba Holdunkkal, amidőn ez utóbbi is födi azt. Ezen hideg jellegű csomópontot ismét egy kis allandóbb jellegű időköz követi, amelyet a 19—20-iki csomópontok zavarnak meg újra változatos hőmérsékletű időjárásukkal, míg a hónapnak utolsó negyede csapadékos jelleggel telik majd le a bolgók részéről.

Halálozás. Knézy Simon, jómodu nemesmilitári földbirtokos ott, ma éjszaka meghalt. Temetése holnap délután négy órakor lesz.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a pirosi függetlenségi kör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

A munkás szerencsétlensége. Czvenkovics János, a Strassburger gőzmalom munkása járt ma munkaközben szerencsétlenül. Balkeze valahogyan a hengerek közé került, melyek balkezének ujjait szeszuzták. Az első segélyt a mentők nyújtották, azután a közkórházba szállították a szerencsétlent.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

...könyv-, papir- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

Tömeges magzatelhajtás.

— Bajmoki kuruzslók. —

Tömeges magzatelhajtás bünéről rántotta le a véletlen a leplet.

Hogyan jutottak nyomra.

Maródi Szávó, polgári rendőr egy társaságban mesélgette detektív élményeit. A társaság egyik tagja kételkedve rázta a fejét a detektív ügyességeinek hallatára, s ezt jegyezte meg.

— Ha olyan ügyes vagy, mondok egy nevet, megmondom az illető hány éves, kutasd föl, mi bün terheli a lelkét.

Maródi vállalta a dolgot. A társ ennyit mondott:

— Bosnyák Mária; tizennyolc éves.

Maródi másnap megindította a nyomozást s eredménye a bünök hosszú sorának leleplezése lett.

Az első bünös.

Nem is soká kellett fáradsnia, hogy ráakadjon Bosnyák Mária. Az sem került nagymunkába, hogy megtudja, nem volt-e várandós állapotban a lány?

Mikor megtudta, hogy igen vallatára fogta a lányt, aki a tanuk vallomásával szemben hasztalanul akart tagadni. Meg kellett vallania, hogy négyhónapos méhmagzatát elhajtotta.

A bajmoki bünös.

Most azt kellett csak kideríteni, ki volt a bünárs. A lány ezt is megmondta. Bábá Káté bajmoki kuruzslónő.

Maródi Szávó és Kukla rendőrbiztosok kiutaztak Bajmokra. Bábá Kátéra nem volt nehéz ráakadni. Közismert kuruzsló asszony. Az volt most a kérdés, vall-e a bünös.

A detektiveknek azonban itt már nehéz volt a dolguk. A kuruzslónő vallott, mint a kívánat. Elmondotta még azt is, hogy Szabadkán még más négy magzatelhajtásnál szerepelt, mint bünárs. Minthogy a nevet nem tudta megmondani, bejött Szabadkára és megmutatta azokat, akiknek a magzatait elhajtotta. Eddig kettőt találtak meg: Ifkovics Mária varrónőt és Merkovic Teréz szolgálólányt.

A bajmoki bünök.

A nyomozás folyamán már eleinte beismerte Bábá Káté, hogy Bajmokon öt esetben segített a méhmagzat elhajtásánál. Nem is igen csinált lelkiismeretbeli kérdést a bünből, mert hiszen, amint ezt mondta, Bajmokon ez napirenden lévő dolog.

Utóbb még más kilenc bajmoki esetet is bevallott. Ezen utóbbi kilenc bünös között urinő is volt, akik, amint Bábá Káté vallomásáról értesültek, azonnal Szabadkára jöttek, hogy már most gondoskodjanak ügyvédekéről.

Hogy Bajmokon a méhmagzat galád elhajtásának büne mennyire divatban van, annak jellemzésül megemlíthetjük, hogy három évvel ezelőtt, a bajmoki volt csendőrmester hetven méhmagzat elhajtásról rántotta le a leplet.

Bábá Káté még két más kuruzslónőt is leleplezett. Ot magát ma kísérték át a szabadkai kir. ügyészség fogházába. Bajmoki lakásán letartóztatása alkalmából málvagyókeret, varázsszereket, porokat találtak.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakaesabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára ötven-egyként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **Illés Antal** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltnek. 185-49

INNEN-ONNAN.

— Mi lett volna, ha Mihálkát is akasztották volna?

— Dialóg.

— Miután azonban csak Husz Abrahamot akasztották, mi lett?

— Monológ.

Ur: (a szolgálóhoz, akit felakar fogadni.)
Hát a Pinkelstein fűszeresnél is csak nyolc napig szolgált. Ez miért bocsátotta el magát oly hamar?

Szolga: Azért kérem alássan, mert nagyon korán vettem észre, hogy a boltja ég!

Ella: Ugyan kérlek, hogyan szerethetsz te egy férjet, aki kopasz.

Bella: Nonono! Csak ne olyan tüzesen. hiszen a te férjed sem jobb egy hajszállal sem.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése. Ajánlja dusan felszerelt állandó újdonsági könyvtárát, u. m.:

Telefonszám 283.

Ifjúsági iratok, díszmunkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötésekben készülnek.

Továbbá nagy választék rajz- és írószerekben.

Egyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét **diszkönyvkötészetemre**, ahol a legmodernebb és legcsinosabb munkák készülnek legbiztosabb árak mellett.

SZINHÁZ.

A remény.

Hétfőn, szép számu közönség érdeklődése mellett a budapesti Thália tagjai adták elő Hajermans Hermann halásztragediáját. „A reményt.”

Tartalma a következő: Johanna, egy özvegy halászasszony, kinek férje a tenger hullámai közt lelta halálát, szegényesen éldégt két fiával, Károlyval és Barenddel. Epen Károlyt várja haza, akit lefokoztak és börtönre ítélték azért, mert föllebvalóját megütötte, mivel menyasszonyáról, Rózáról, aki Johannának az unokahuga. — tiszteletlenül nyilatkozott. Károly bátor, izmos hajós volt, ellentétben Barenddel, aki irtozott a tengerész életől, aki ezáltal anyjának neheztelését vonta magára. Károly megérkezik. Lerongyolódva s a kiállott szenvedéseitől elgyötörve. Telve gyűlölettel a föllebvalói iránt ugyanarra, hogy Rózának a esküjait sem tudják fövidítani.

Jansen hajótulajdonos Remény hajója épen ekkor indult héring halászatra, s erre a hajóra szerződik Károly és Barend is, bár ez utóbbit a csendőrök hurcolják el erőszakkal, mivel vonakodott rossz balsejtelmetől gyötörve a hajóra menni, s avval bucsuzik el anyjától, hogy őt többé nem fogja látni soha. A hajó elindul.

Zivataros éj van. a halászok otthon maradtjai aggódnak a hajókon levőkért. Róza megvallja Johannának e szörnyű éjjelen, hogy Károlyval már viszonya van, s hogy anyának érzi magát. Johanna nem tesz neki szemrehányást, csak azt kívánja, hogy Károly szerencsésen kerüljön haza, s minél előbb megtarthassák az esküvőt. De a „Remény” nem kerül meg, s nágyosokára egy angol kikötőből jelentik, hogy Barend holttestét a partra vetette az ár, akit a fülbevalóiról ismertek föl.

Johannát B. Judik Etel játszotta, hiven személyesítve a mindig csak fiai javáért és boldogságáért aggódó anyát.

Forgách Rózi Róza szerepében szép alakítást produkált. A boldog, szerelmes menyasszony szerepét ép oly szépen játszotta, mint amilyen megrázó hatással adta elő a zivataros éjjelen, nagy jelenetét.

A kisebb női szerepeket Kovács Ilonka, K. Balogh Vilma, Nagy Etel, s Karcag Marcsa játszották. Barend szerepét Vámos Hugó creálta. A kiváló színész igen nagy sikert ért el tegnapi szereplésével, s különösen az anyjától való bucsuzási jelenetben tünt ki úgy annyira, hogy a közönség többször hívta a lámpák elé.

Károlyt Kürthi József játszotta nagy művészettel, bár nekünk úgy tünt fel, hogy némelykor tulerős volt az indulatok kitérésinél.

A kapzsi, fukar Jansen szerepét Tihanyi Géza játszotta, egy kissé bágyadtan ugyan s jellemvonásait erősebben domboríthatta volna ki, mindazonáltal elég jól megállta a helyét. A kisebb szerepeket Bánócy, Vágó stb. játszották. A rendezés, s a darab kiállítására kifogástalan volt.

* **Feledi Boriska a szabadkai színház promadonnája.** Mint értesülünk, Feledi Boriska, a miskolci színház operett szubrett-primadonnája, aláírta a szerződést, amely őt a jövő évi szezonra, mint operett-primadonnát, a szabadkai színházhoz köti.

Műsor:

Szerda: Velencei Kalmár.
Csütörtök: Tartuffe.
Péntek: Lotti ezredesei (mérsékelt helyárrakkal).
Szombat: Gasparone.
Vasárnap délután: Gyerek asszony, este: Varázskeringő.

Szerencsés

összetétele és a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan :: :: elismert kitűnő minőségét. :: ::
KAPHATÓ: 256-59-12
minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Kőrömczy Ernő. 56

Aztán ám nem szabad kislelkűen elcsüggedni, hogy így meg úgy, hisz mi semmikép sem tudunk sorsunkon javítani. Ne higgyék, hogy szegénynek, s gazdagnak egyként kell lenni a világon. Ha erre gondolnak, biz elárulják velem, hogy mitsem tudnak az életről. Akkor nem ismerik ezt az édes anyaföldet. Vagy azt képzelik, hogy a föld mostohájuk talán? Mintha bizony a földre hajolva ellesték volna annak szavát! Hallották tán, hogy szabályokat írta elő nekik? Vagy talán itéletet mondott rájuk? Azt is meghatározta tán, hogy kinek kell éhezni, s kinek szabad dözsölni rajta fényben és pompában? Akkor hát miért nem emelték fel fejüket, miért nem figyeltek az új tanításra, mely bejárta már az egész világot? Hát épenséggel nem akarják, hogy jobbra válják sorsuk? Tán tetszik nekik a száraz kenyérhaj, s a rongycsapat, mely testükről alácsüng? Elég tápláló a gyümölcs-haj és a vadsóska levele? Nem óhajtanak már ezentúl fedél alatt hálni?

Azt is mondta, hogy el fog jönni ez a jobb idő akkor is, ha vonakodnak szavának

hinni. De miért is tennék ezt? Miért félnének az igaz világoosságtól?

Gaetano egyre tovább beszélt, s a szegény, nyomorult nép mind nagyobb tömegben állta körül őt.

Beszédje egyre ékeesebb, hangja mindinkább tisztán, csábitóan csengett.

Mélyen ülő szemében csillogó tűz égett. s a körülállók úgy néztek rá, mint valami hatalmas deli hercegre.

Olyan volt, mint azok a régi ősök, kik országukból kincset, s szerencsét dobtak a nép lábai elé. Elhitte mindenki, hogy sorsa jobbrafordulását csak tőle várhatja egyedül. Mondhatlanul boldogok voltak, mikor látták, hogy uruk ime mennyire szereti őket.

Pár pillanat alatt rabbá tette őket. Oly szép, oly méltóságteljes alakja volt, hogy ki sem állhatott neki ellent.

Ez éjjel nem akadt ember Diamante földjén, aki nem arról álmodozott volna, hogy a szabadság és szerencsés boldogulás napját nem Gaetano fogja fejükre hozni. A kunyhók lakója mind Isten áldását kérte rája. Az éhezők azzal a boldog reménységgel hajtották álomra fejüket, hogy a legközelebbi napokban dusan terített asztalhoz ülhetnek majd.

Oly meggyőző volt beszédje, hogy öregek megifjodottak, szenvedők boldogoknak érezték magukat mellette. Szinte érezték, hogy megnyerték már mindazt, amit ez ember ígért.

O volt az ujkor fejedelme. Keze bőven szórta az áldást most, hogy közéjük jött, csoda csodát fog érni s áldás áldás után hull Diamante földjére.

Másnap alkonyattájban Giannita osont be a betegszobába s Donna Micaela föléhez hajolva suttogta, „Paternóban kitért a lázadás. Két óra óta lövöldöznek már s a zaj ide hat. Azt mondják, hogy innen is csatlakoznak a felkelőkhez. Nemsokára valamennyi város lángokban fog állni.”

Donna Micaela intett Giannitának, hogy atya mellett maradjon, ő maga sietve átvágott az utcán Donna Eliza boltja felé. Az épen ott ült kézimunkája mellett, de nem dolgozott. Kővér nehéz könnycseppek pergett le arcán, úgy, hogy egy öltést sem birt tovább tenni.

— Hol van Gaetano? — kérdezte tőle Donna Micaela, — beszélni szeretnék veled.

— Adja Isten, hogy sikerüljön, — felelte Donna Eliza, — kint van a kertben.

Donna Micaela kifutott az udvaron át a magas kőfállal kerített házikertbe.

A sok kis lugas, meg mohlepte kőpadok mellett számtalan keskeny ösvény kigyózott körül a kertben. Az utat majd járhatatlanná tette a sok tüskés agave, törpepálma, a keménylevelű mézgafa meg a sűrű rododendro. Donna Micaela végigfutotta a sok utvesztőt s egyre Gaetanot kereste.

Nagynehezen ráakadt a kert legfőlegesebb szélén. Egész nyugodtan üldögélt ott s vésőjével, meg a kalapácsal egy új szobrot dolgozott. A mint Micaellát megpillantotta kitért karokkal sietett eléje.

Micaela azonban szóhoz sem engedte jutni.

— Igaz, hogy ön csak azért jött haza, — szólta rá, — hogy elveszítsen minket?

— Amaz hangos kacajra fakadt.

— Itt volt már a Sindaco, a plébános, most meg ön jön?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

I. A. Zombor. Megkaptuk a levelét, élvezzel olvastuk. Ha csakugyan nő, megbocsáthatók a tévedései és bizony szeretnénk egy-két órát együtt csevegni, hogy megértsük egymást; tudjuk, hogy meggyőzőnénk az igazságunkról. Ha álnév a név; az más. Ebben az esetben értjük a levelet.

Ismeretlen. Nagyon szívesen közöljük a cikkeit, de okvetlenül tudunk kell a nevét. Mitőlünk meg nem tudja senki, semmiféle esetben sem.

Egy üzlethelyiség kiadó I. kör. 351 sz. a Katona- és Bercsényi-utca sarkán. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos ifjabb Kelemen János.

Árlejtési hirdetemény.

A martonosi róm. kath. hitközség nyilvános szóbeli árlejtést hirdet zárdaiskola részére szükséges asztalos munkák készítésére mintegy 5100 koronáig, és ágyneműek, asztali és konyhafehérneműek szállítására mintegy 2500 koronáig terjedőleg. Az asztalos munkák mintái a magyarkanizsai zárdában, a fehérneműek-é pedig, valamint az általános feltételek és költségvetések a martonosi plébánia-hivatalban megtekintendők. Az árlejtés **folyó hó 25-én délután 3 órakor** tartatik, 10 százalék óvadék leteendő.

Martonos, 1908 február 17.

Simrák Béla,

hitközségi elnök.

289-1-1

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

dijtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és

Hiteltudósító intézet

törvényszéki legbejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: **Malusev Sándor.**) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-148

Szőlőoltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

126-47-25

Lapunk kiadóhivatalában

kapható

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a

szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitérően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: **Benyács István.** Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.

Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egyet-alakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.

Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor

vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, esattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A

Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

Szabadkán, forgalmas uton, 40 év óta fennálló

fűszerüzlet házzal együtt

szabadkézből kedvező fizetési feltételek mellett öregség s munkakép telenség miatt

290-1

eladó.

Cím: A kiadóhivatalban.

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ara a két kötetnek bérmentes küldéssel **1 korona.**

Kaphatók továbbá:

Heumann Mór, Krécsy A. Nándor, Wilhelm Samu, Vig Zsigmond, Filoy Jenő és Szigeti Jenő urak könyvkereskedésében.

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

42-62

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: **Hiersch Ágoston.**

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúrában is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyveit közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ara fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán.